Qishloq hayoti

Қишлоқ ҳаёти

2007 YIL 29 IYUN, JUMA 80 (7229) - son

O‘zbekiston Respublikasi ijtimoiy-iqtisodiy gazetasi

kishlokhayoti@mail.ru

1974 yil 1 yanvardan chiqa boshlagan

Мамлакатимиз мустақилликка эришгач барча соҳалар қатори енгил саноат истиқболига ҳам катта эътибор қаратилди. Амалга оширилаётганислоҳотлар натижаси ўлароқ, енгил саноат маҳсулотларини ўзимизда ишлаб чиқариш йўлга қўйилаяпти. Бугунги кунда соҳада фаолият юритаётган қўшма корхоналар ҳам шу жараённинг маҳсулидир.

Жиззах шаҳридаги "Евроосиё Карпет" қўшма корхонаси 2-филиали ўтган йили ўз фаолиятини бошлаганди. Айни пайтда 95 киши иш билан таъминланган мазкур корхонада бир кунда 1000 квадрат метр гилам тайёрланмоқда.

СУРАТДА: гилам асосини тайёрлаш бўлими ишчиси Барно Бўриева.

Б.АКРАМОВ олган сурат.

Жиззах вилояти

Ҳарбий таълим

Ҳунар ўрганаётган курсантлар

Махсус курсда автотрактор техникалари мутахассислари тайёрланмоқда

Самарқанддаги олий ҳарбий автомобиль қўмондонлик-мутахассислик билим юрти қошида ташкил этилган автотрактор техникаларидан фойдаланиш ва таъмирлаш бўйича кичик мутахассислар тайёрлаш махсус курси ўтган йилнинг март ойидан фаолият кўрсата бошлаган эди.

Уни ташкил этишдан кўзланган асосий мақсад халқ хўжалигининг кенг тармоқлари, жумладан, иқтисодиёт ва ишлаб чиқариш соҳалари ҳамда Қуролли Кучларимизнинг тегишли бўғинларига малакали мутахассис-кадрлар етказиб беришдир. Чуқурлаштирилган билимларнинг қатъий тартиб-интизом асосида малакали мутахассислар томонидан ўргатилиши, курсантларнинг назарий ва амалий машғулот ўташлари учун зарур шарт-шароитлар яратиб берилгани, қолаверса, уларнинг бевосита ҳарбийча кўникмалар билан таҳсил олишаётгани келгусида яхши мутахассис бўлишларига мустаҳкам замин ҳозирлайди. Таҳсил давомида улар олган билим ва кўникмалар мустаҳкамланиши учун Самарқанд вилоятидаги "Ўзавтосаноат" ва "Ўзагромашсервис" корхоналарида амалий машғулотлар олиб борилади. Махсус курсда беш ойга яқин сабоқ олган мутахассисларнинг иш билан таъминланиши масаласида жойлардаги Мудофаа ишлари бошқармаси ва бўлимлари, ҳокимият идоралари ёрдам кўрсатмоқдалар.

Ўқув курсини тамомлаганларга йўналишларига қараб тегишли тоифадаги автотрактор ҳайдовчиси, автотрактор техникаси ҳайдовчи-механиги, автотрактор техникаси таъмирчи-механиги каби мутахассисликлар берилади.

Айни пайтда илм масканида таҳсил олган кичик мутахассисларнинг кўпчилиги турли жойларда фаолият кўрсатишмоқда. Эътиборли томони шундаки, бевосита ҳарбий кўникма ва қатъий интизом қоидаларини пухта ўзлаштирган йигитлар ўз ғайрат-шижоати ва масъулият ҳиссини чуқур англашлари билан бошқаларга ўрнак бўлишмоқда. Уларнинг кўпчилиги бугун шартнома асосида ҳарбий хизматни адо этишаётгани ҳам эътиборга моликдир.

— Махсус курсни автотрактор техникалари механик-ҳайдовчиси мутахассислиги бўйича тугатиб, ҳозир "Сувмаш" заводида ишляпман, — дейди Тошкент шаҳар Бектемир туманида яшовчи Ренат Идрисов. — Ушбу курс ташкил этилиб, айтиш мумкинки, ёшларимиз учун кенг имкониятлар очилди. Кўпчилик ҳунарли бўляпти.

— Курсда ўқиб, менда ҳарбий хизматга янада иштиёқ ортди, — дейди яна бир кичик мутахассис Фёдор Жуковский. — Ҳозир ҳарбий қисмда Қуролли Кучлар хизматчиси бўлиб фаолият юритяпман. Шу билан бирга, шартнома асосидаги ҳарбий хизматга киришга тайёрланяпман.

— Бўлажак мутахассисларга малакали мураббийлардан офицерлар Марат Шарипов, Қаҳҳор Қобулов, Шароф Козимов, Тўра Очилов, шартнома асосидаги ҳарбий хизматчилар Фахриддин Шайматов, Асрор Эргашев, Элёр Алимов, Қуролли Кучлар хизматчилари — қишлоқ хўжалик фанлари номзоди, доцент Талъат Ҳайитов, Ўктам Мамадалиев ва бошқалар касб сирларини ўргатишади, —

дейди кичик мутахассислар тайёрлаш махсус курси бошлиғи, офицер Давлат Муҳиддинов.

— Битирувчиларнинг аксарият қисми ҳарбий соҳада хизмат қилиш истагида, — дейди курс бошлиғининг тарбиявий ишлар бўйича ўринбосари, офицер Қаҳрамон Ботиров.

— Мен ёшлигимдан техника илмига қизиқардим, — дейди наманганлик битирувчи Мансур Деҳқонов. — Махсус курс ташкил этилганини эшитиб хурсанд бўлдим. Кўп нарса ўргандим. Қувонарлиси, орзуларим ушалди.

Мудофаа вазирлиги томонидан яратилган имконият армия билан ҳаётини боғлаган ёшларимиз кейин ҳам доимо давлатимиз эътиборида экани, нафақат муддатли ҳарбий хизматни ўтаганлар, балки сафарбарлик чақируви захирасидаги хизматни ўтаган фуқаролар ҳам бу жараёндан четда қолмаётганининг ифодаси ҳамдир.

Ёшин ҲАКИМОВ,
катта лейтенант.

«Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпанияси «Эрбас Индастри» халқаро консорциуми билан олтита ўрта магистраль А-320-200 самолётларини сотиб олиш тўғрисида шартнома имзолади.

«Ўзбекистон ҳаво йўллари» авиапарки янгиланмоқда

Шартномани имзолаш маросимида «Ўзбекистон ҳаво йўллари» МАК бош директори Валерий Тян авиакомпания авиапаркни янгилаш ва унификация қилиш йўлидан бораётганини таъкидлади. Бунда Ғарбда ишлаб чиқарилган ҳаво кемалари ҳамда мамлакатимизнинг Ил-114-100 лайнерларини сотиб олиш кўзда тутилган. Президент Ислом Каримов ташаббуси билан мамлакатда Фуқаро авиациясини ривожлантириш давлат дастури ишлаб чиқилди ва режали равишда амалга оширилмоқда.

Ҳозирда авиакомпания хорижий кредитларни жалб қилиш ҳисобига самолёт паркининг катта қисмини янгилаб бўлди. Бугун миллий авиакомпания 16 та замонавий ҳаво кемасига эга. Бу - Американинг Боинг-767-300ER ва Боинг-757-200, Европанинг А-310 ва RJ-85 самолётларидир. Улар чет мамлакатларга деярли барча рейсларни ҳамда республика ичидаги рейсларнинг бир қисмини бажармоқда. Ҳозирда уларга «В.П.Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси»да ишлаб чиқарилган Ил-114-100 ўрта магистраль самолётлар ҳам қўшилди.

«Эрбас Индастри»да ишлаб чиқарилган биринчи самолёт илк бор «Тошкент» аэропортига 1993 йил 16 июнда қўнган эди. Бу миллий авиакомпаниямиз томонидан фойдаланилаётган биринчи Ғарб ҳаво кемаси – А-310 эди.

Шу пайтдан бошлаб Ўзбекистон авиакомпаниясининг самолётлар паркини янгилаш дастури амалга оширила бошланди. Россиянинг Ил-86, Ил-62, Ту-154 кемалари тежамкор, ишончли ва қулай Ғарб самолётларига алмаштирила бошланди.

Кейинги йиллар давомида «Ўзбекистон ҳаво йўллари» МАК ҳукумат кафолати асосида берилган хорижий кредитлар ҳисобига яна иккита А-310 лайнерини харид қилди. Яқинда ўзининг 15 йиллигини нишонлаган миллий авиакомпаниямиз ўтган даврда қитъамизнинг етакчи авиаташувчилари қаторидан жой олди.

(Давоми 2-саҳифада)

Натижа шартномани бажариш билан эмас

деҳқоннинг хонадонига қанча дон киргани билан белгиланади

Бу йил 8700 гектар майдонда доннинг "Половчанка", "Уманка", "Чиллаки", "Санзор-8" навларини етиштириб, айни кунларда ўрим-йиғим ишларини қизғин олиб боришаётган ғузорлик ғаллакорлар мўл ҳосил хирмонини кўтаришяпти.

"Қашқадарёдонмаҳсулот" ОАЖ Ғузор тумани филиали ҳовлисидаги дон хирмони кўзни яшнатади.

Бу йилги мавсум ҳақиқий мўл ҳосил усталарини ҳам юзага чиқараётир. Илҳом Бердиев раҳбарлигидаги фермер хўжалиги ҳосилдорликни гектар бошига 85 центнерга етказган бўлса, "Холмирза бобо" фермер хўжалигида бу кўрсаткич 75 центнерни ташкил этди.

— 17 гектар майдонда ғалла етиштириб, 55 центнердан хирмон кўтардик, — дейди "Ферузбек Йўлдош ўғли" фермер хўжалиги раиси Йўлдош Турсунов. — Бу билан шартномавий режа уддаланиб, фермер хўжалиги аъзоларининг хонадонлари ҳам донга тўлаяпти. Уларнинг ҳар бирига 2 тоннадан дон бердик.

Ғузорда фермерлик, унинг шарофатидан одамлар баҳраманд, эл мамнун. Бу йил туманда ғалла ҳосилдорлиги ўтган йилгига нисбатан ўртача 10 центнерга ошди. 50 минг тонна сара дон етиштирилиб, шунинг тенг ярми хонадонларга кириб боради. Даромаднинг 2 миллиард сўми ободончиликка сарфланади.

Бу қишлоқлар ободлиги, эл фаровонлиги, бир сўз билан айтганда, инсон доимо эътиборда, деганидир.

СУРАТДА: "Ферузбек Йўлдош ўғли" фермер хўжалиги раҳбари Йўлдош Турсунов.

Ҳусан ТЕМИРОВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

Қашқадарё вилояти

ҲУҚУҚини билган БУРЧини ҳам унутмаслиги керак

Мамлакатимиз иқтисодиёти аграр секторини ташкил этиш тизими йил сайин такомиллашиб, бошқарувнинг бозор усуллари тобора муқим ва мустаҳкам ўрин топмоқда, қишлоқ хўжалигида иш юритишнинг энг истиқболли ва самарали шакллари ривожланмоқда.

Айниқса, Юртбошимизнинг алоҳида эътибори самараси ўлароқ қишлоқ мулкдорлари – фермерлар сафи йилдан-йилга кенгайиб бормоқда. Мамлакат раҳбарининг муттасил зарар кўриб ишлаётган ва паст рентабелли ширкат хўжаликлари босқичма-босқич тугатилиб, улар тасарруфидаги ер майдонлари танлов асосида фермер хўжаликларига берилиши ташаббуси энг тўғри йўл эканлигини ҳаётнинг ўзи кўрсатди.

Ерни ҳақиқий эгаларига топшириш эса фермер хўжаликларига айлантирилаётган ширкат хўжаликларида тендер танловлари бўйича амалга оширилган тадбирларнинг ошкоралигига, адолатли ва холис ўтказилишига боғлиқ, албатта. Натижада, билим ва малакага эга, ер билан тиллаша оладиган кишилар тендерларда ғолиб чиқаётир. Бугун шундай усул, яъни тендер танловларининг одилона йўлга қўйилиши оқибатида ерли бўлган деҳқонларнинг дастлабки ютуқлари ҳам буни далиллаб турибди. Лекин минг афсуски, фермер хўжаликларига айлантириш бўйича ташкил этилган айрим комиссиялар фаолиятида ноқонуний ҳатти-ҳаракатлар, вазифага масъулиятсизлик билан ёндашиш ҳоллари ҳам учраб турибди.

Таҳририятимизга келаётган шикоят аризаларининг кўп қисми фермерлардан ва фермер бўламан, деб танловда қатнашган фуқаролардан. Улар таҳририятга юборган хатларнинг мазмуни бир-бирига жуда ўхшаб кетади. Бири танловда ғолиб чиқса ҳам ерга эгалик қилолмаётгани ёки белгиланган ер майдонини ололмаётганлиги ҳақида ёзса, кейингисида танловда қатнашиб, лекин ғолиб бўлолмаган фуқаролар уларнинг ҳудудида фермер хўжалик бўйича ташкил этилган комиссияларнинг айби билан, уларнинг бали атайин пасайтириб қўйилганлигидан ва ҳақиқат қарор топишида ёрдам беришлигимизни сўраб мурожаат қилган.

Табиийки, бу шикоятлардаги фикрларнинг ҳақиқатга тўғри келиш ёки келмаслигини жойида аниқлаш учун ушбу фуқароларнинг аризалари жойлардаги ҳокимликлар, ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари ҳамда шу вазифага масъулиятли бўлган мутасаддиларга юборилди. Айримлари эса таҳририят ходимлари томонидан ўрганиб чиқилди.

Ўша ташкилотлардан келган жавоблар, мухбирлар томонидан ўтказилган журналистик текширувлар натижаларини кўздан кечирганимизда, айрим аризалардаги фактлар ўз исботини топганлиги маълум бўлди. Лекин шу билан бирга, баъзи ҳолларда аризачиларнинг ўзлари ҳам қонунга зид ҳолатларни содир қилганлиги расмий идоралардан келган жавобларда ўз ифодасини топган.

Жумладан, **Андижон вилояти Андижон тумани Куйганёр шаҳарчасида яшовчи М.Абдураҳмоновдан келган шикоят хати**да ўтказилган танловда ғолиб чиқиб, фермер хўжалиги ташкил этганлиги, лекин фермер хўжалигига тегишли ер майдони ҳамон ажратиб берилмаётгани баён қилинган эди.

Таҳририят ушбу хатни Андижон тумани прокуратурасига юборди. Андижон тумани прокурори, адлия маслаҳатчиси Н.Холматовнинг шу масала бўйича таҳририятга юборган жавоб хатида, жумладан, шундай дейилган:

"Андижон тумани прокуратураси томонидан фуқаро Абдураҳмонов Муҳиддиннинг янги ташкил этган фермер хўжалигига тегишли бўлган ер майдони туман ҳокимлиги ва шунга масъул бўлган мутасадди идоралар томонидан тегишли тартибда ажратилиб берилмаётганлигини баён қилиб ёзган аризаси юзасидан мутахассислар иштирокида текшириш ўтказилиб, қуйидагилар аниқланди.

...М.Абдураҳмонов А.Чўлпон номли ширкат хўжалигида ўтказилган тендер танловида қатнашиб, 6-лойиҳада ғолиб бўлиб, сабзавотчилик йўналиши бўйича фермер хўжалиги ташкил этган.

М.Абдураҳмонов ғолиб бўлган 6-лойиҳа жами 5,3 гектар ер майдонига эга эканлиги кўрсатилган бўлса-да, лойиҳа тузиш давомида мазкур лойиҳага киритилган ер майдонидан муқаддам бошқа фермер хўжалигига ҳам ажратиб берилганлиги, бундан ташқари, бу ҳудуддан юқори босимли газ қувури ўтказилган бўлиб, мазкур газ қувури ҳимоя майдонига ҳам ер майдони ажратилганлиги аниқланди. Демак, фермер хўжалигига ер майдони ажратишда муқаддам бошқа фермер хўжалигига ҳамда газ қувури ҳимоя майдонига ер ажратилганлиги ҳисобга олинмасдан, шошма-шошарлик билан эски 1990 йилларда тузилган ер тузиш лойиҳасига қараб, ерни жойига бориб кўрилмасдан хулоса қилинган.

Ваҳоланки, лойиҳа тузишда мазкур 87-контурдан 1994 йилда тумандаги "Соҳибқирон" фермер хўжалигига чорва молларига бино қуришлик учун 1 гектар ер майдони ажратиш ҳақида Андижон тумани ҳокимининг 480-К сонли қарори мавжуд бўлса-да, мазкур масалага ҳам бефарқ қаралган. Бундан ташқари, ушбу контурдан юқори босимли газ қувури ўтказилиб, қурилиш учун ажратилган ер майдони ҳисобдан чиқарилмаган.

(Давоми 2-саҳифада)

Мустақил юрт фарзандлари нималарга қодир?

Мабодо, мамлакатимиздаги таниқли шашкачилар ҳақида гап кетгудек бўлса, бухоролик Алиевлар хонадони ёдга тушиши тайин. Бу оила мамлакатимизга биратўла икки нафар жаҳон чемпионини етиштириб берди. Келинг, гапни далил келтиришдан бошлайлик.

Германияда ёшлар ўртасида классик шашка бўйича ўтказилган жаҳон чемпионатида Ўзбекистон терма жамоаси муваффақиятли иштирок этганидан хабардорсиз, албатта. Бу нуфузли турнирда ҳамюртимиз Гулсумбегим Алиева барча рақибларини доғда қолдириб, жаҳон чемпиони унвонини қўлга киритди.

Тафаккур ўйинининг ёш усталари

— Рақибларим кучли шашкачилар эди, — дейди Бухоро шаҳридаги 33-мактабнинг 6-синфини тугатган Гулсумбегим. — Айниқса, россиялик, голландиялик, украиналик тенгқурларим юқори савияда дона суриб, ғолибликка астойдил даъвогарлик қилдилар. Лекин ҳал қилувчи паллаларда ўзимни йўқотиб қўймадим. Жаҳон чемпиони бўлиш орзуим эди. Мақсадимга етганимдан хурсандман.

Германияга борган терма жамоамиз сафида Гулсумбегимнинг укаси Саидқосим ҳам бор эди. Ўн ёшгача бўлган тенгқурлари орасида у бу гал кумуш медаль билан кифояланиб қайтди. Бундай дейишимизнинг боиси бор. Гап шундаки, у 2005-2006 йилларда Санкт-Петербург шаҳрида ўн ёшгача бўлган болалар ўртасида кетма-кет икки бор жаҳон чемпиони унвонини қўлга киритганди.

— Бу сафар шахмат билан кўпроқ шуғулланиб, шашкага кам вақт ажратгандим, — дейди у ўз ёшига хос соддалик билан. — Келгусида, албатта, биринчи ўринни эгаллайман.

— Саидқосим қўлга киритаётган натижалар бизни қувонтирмоқда, — дея суҳбатга қўшилади уларнинг отаси ва устози, 4-сон болалар ва ўсмирлар спорт мактаби мураббийси Муҳсин Алиев. — У Қозоғистоннинг Актобе шаҳрида 2005 йилда йигирма ёшгача бўлганлар ўртасида уюштирилган Осиё чемпионатида биринчи ўринни қўлга киритиб, спорт устаси унвонига сазовор бўлган дунёдаги энг ёш спортчидир. Ўшанда у тўққиз ёшда эди.

Бир хонадоннинг икки истеъдодли вакили учун жорий йил муваффақиятли келаётганини ҳам таъкидлаш жоиз. Улар бундан уч ойча муқаддам Тошкентда ўтган Осиё чемпионатида ҳам мамлакатимиз шарафини муносиб ҳимоя қилиб, Бухорога қитъа чемпиони, деган фахрли ном билан қайтишганди.

Истам ИБРОҲИМОВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

Бухоро вилояти

Бензин чеклови муаммолари

Эронда хусусий ҳайдовчиларга нисбатан жорий қилинган бензинни чекланган миқдорда сотиш қарори зўравонликларни келтириб чиқарди.

Бундан буён ҳар бир хусусий авто эгалари бир ойда фақатгина 100 литр ёқилғи сотиб олиши мумкин бўлади. Бу қарор мамлакат аҳолиси орасида кескин норозиликка сабаб бўлди. Пойтахт Теҳронда ғазабга келган одамлар бир неча ёқилғи шохобчаларини ёқиб юборишган. Оқибатда, уч киши ҳалок бўлган.

Эрон нефтга бой бўлса-да, уни қайта ишлаш корхоналарига катта эҳтиёж сезади. Нефть маҳсулотига нисбатан жорий этилган чекловлар кутилаётган иқтисодий инқироздан қутқарувчи йўл ҳисобланмоқда.

Эрон ядровий дастури юзасидан БМТ расмий Теҳронга иқтисодий жазо қўллаш эҳтимоли кун сайин ошиб бормоқда. Агар Ғарб давлатлари Эрон нефти импортига чеклов жорий этгудек бўлса мамлакат иқтисодиёти таназзулга юз тутади.

Италия пойтахти Рим маъмурияти ҳукуматдан шаҳарнинг тарихий обидаларини ичкиликбозликдан ҳимоя қилишни талаб этмоқда.

Қуюшқондан чиққан сайёҳлар

Шаҳар маъмуриятининг ҳукуматга йўллаган махсус номасида Римда қимматли қадимий обидалар маст сайёҳлардан жиддий жабр кўраётгани айтиб ўтилган.

— Агар аҳвол шу даража кетаверса, "Абадий шаҳар" номини олган Римдан асар ҳам қолмайди, — дейди сайёҳлик агентлиги бошлиқларидан бири.

The Telegraphнинг хабар қилишича, спиртли ичимликлар ичиб олган сайёҳлар Римда уларга яратилган эркинликларни ҳурмат қилмай қуюшқондан чиқиб кетмоқда. Мисол учун, ўтган ойда колумбиялик маст сайёҳ XVII асрда бунёд этилган Баркаччанинг ноёб фавворасига автомобилда келиб урилган. Фаввора деярли вайрон бўлган.

Бепарволик қурбонлари

Қозоғистоннинг Чимкент шаҳри суди ёш болаларга ВИЧ вирусини юқтиришда айбланаётган шифокорлар ишига якун ясади.

Болаларга вирусни бепарволик ва эътиборсизлик оқибатида оммавий равишда юқтиришда айбланган 21 нафар тиббиёт ходимларининг барчасига жазо тайинланган. Ноқонуний йўл орқали қон сотган ва эътиборсизликка йўл қўйган шифокорлар уч йилдан саккиз йилгача озодликдан маҳрум этилди.

Чимкент шифохоналарида даволанган 118 нафар ёш бола, 14 нафар катта ёшдаги беморларга ВИЧ вируси юқтирилган. Ҳозирга қадар бу бедаво дардга йўлиққан болакайлардан ўн нафари оламдан ўтган.

Жабрдийдалар яқинлари суд ҳукмига ўз норозиликларини билдиришган. Уларнинг фикрича, айбдорлар бунданда оғирроқ жазога лойиқдирлар.

Жаҳон матбуоти хабарлари асосида Ш.САНАЕВ тайёрлади.

Анжуман

Келажакка ишонч билан

Ҳар томонлама соғлом, баркамол йигит-қизларни вояга етказиш, ёшларни миллий ва умуминсоний қадриятлар уйғунлиги руҳида тарбиялаш давлатимизнинг энг муҳим вазифаларидан биридир. Ана шу соҳага давлат ва жамоат ташкилотларидан ташқари, оммавий ахборот воситалари фаолияти ҳам муҳим аҳамият касб этади.

Шу муносабат билан куни кеча Ўзбекистон мустақил босма оммавий ахборот воситалари ва ахборот агентликларини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди, "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати, Фуқаролик жамиятини ўрганиш институти билан ҳамкорликда "Мамлакат ҳаётидаги янгиланишларда ёшларнинг фаоллигини ошириш ва бунда ОАВнинг ўрни" мавзуида форум ўтказди.

Форумда журналистлардан ташқари, мамлакатимиз парламенти ва ҳукумати аъзолари, манфаатдор вазирлик ва идоралар, халқаро ташкилотлар, маҳаллий ва хорижий ОАВ вакиллари иштирок этдилар.

"Мамлакатда амалга оширилаётган ислоҳотлар жараёнида ёшларнинг ўрни" ва "Оммавий ахборот воситаларида ёшлар мавзусининг ёритилиши" мавзуларига оид мунозара тадбир иштирокчиларида катта таассурот қолдирди. Унда ёш авлод орасидан иқтидорларни топиш, уларнинг интилишларини рағбатлантириш, шунингдек, оммавий ахборот воситаларида ёшлар мавзуси бундан ҳам кўпроқ ёритилишига эътибор қаратиш лозимлиги ҳақидаги фикрлар билдирилди.

Шундан сўнг ташкилотчилар форум доирасида Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимларининг касб байрами муносабати билан фаол журналистларни ҳамда фонд томонидан ўтказилган анъанавий "Жамият ва мен" танлови ғолибларини мукофотладилар.

Тадбир сўнгида журналистлар учун "Ижтимоий-сиёсий мавзуларнинг матбуотда ёритилиш даражаси" мавзуида семинар бўлиб ўтди.

Барно СУЛТОНОВА

Митти чигиртканинг катта офати

Доғистон қишлоқ хўжалиги чигиртка балосидан катта талафот кўрмоқда.

Мамлакатга ёғилган бу офат саноқли кунлар ичида минглаб гектар ҳудудлардаги жамики ўсимликларга қирон келтириб улгурган. Мутахассислар фикрича, деҳқонларнинг оғир кунлари ҳали олдинда.

Минтақа иқлимига яхши мослашган ва тез кўпаювчи Осиё чигирткаларига қарши қўлланилаётган оддий кимёвий дорилар деярли наф бермаяпти. Қишлоқ хўжалиги вазирлиги мутахассислари бу балони даф қилишда мураккаб ва кучли препаратларни қўллашни маъқул кўришмаётир. Сабаби, очиқ ҳавзадаги ичимлик сувлари заҳарланиб, истеъмол учун хавфли бўлиб қолиши мумкин.

Блэр қароргоҳни тарк этди

Буюк Британия қироличаси Елизавета II бош вазир Тони Блэр истеъфосини қабул қилди.

Қиролича мамлакатнинг янги бош вазири 56 ёшли собиқ молия вазири Гордон Браун билан бир соатлик учрашув ўтказди. Браун аҳолини уй-жой билан таъминлаш, соғлиқни сақлаш ва таълим тизимини ривожлантириш ички сиёсатнинг асосий йўналиши бўлишини айтиб ўтди.

Олов қуршовидаги штат

АҚШнинг Калифорния штати ҳамон ёнғин қуршовида қолмоқда.

Штатнинг асосий ҳудудини ташкил этган ўрмонзорларда келиб чиққан ёнғин 250 дан зиёд тураржой уйларини йўқ қилиб юборган. Олов қуршовида қолган ҳудуднинг кенглиги 1200 гектар (штат майдонининг 30 фоизи) эканлиги маълум қилинмоқда. Ёнғинга қарши минглаб ўт ўчирувчилар ва машиналар жалб этилса-да, оловни чекинтиришнинг иложи бўлмаяпти.

Штат маъмуриятининг хабар қилишича, ёнғин чиқишига об-ҳавонинг бу йил иссиқ ва қуруқ келганлиги сабаб бўлмоқда.

Гиёҳвандфурушларга зарба

Бразилия полицияси Рио-де-Жанейрода гиёҳвандфурушларга қарши кенг қамровли амалиёт олиб борди.

Хабарларга кўра, шаҳарнинг энг хавфли туманларидан саналган Алемаода гиёҳванд моддалари савдоси билан шуғуллануви йирик гуруҳнинг 12 нафар аъзоси йўқ қилинган. Бу гуруҳ мамлакат бўйлаб тарқатиладиган гиёҳванд моддаларнинг катта қисмини назорат қилиб келарди. Ўтган ойда шаҳарда икки жиноий гуруҳнинг тўқнашуви оқибатида 31 нафар одам ҳалок бўлган. Ҳалок бўлганларнинг аксариятини тинч аҳоли вакиллари ташкил этган.

Иқтисодий ислоҳотларни амалга оширишда бизнинг асосий устувор йўналишимиз бундан буён ҳам бизнес, жумладан, хусусий бизнес учун зарур бўлган барча қулай шароитларни яратишдан, давлатнинг иқтисодиётдаги иштирокини изчил камайтириб боришдан иборат бўлиб қолаверади.

Ислом КАРИМОВ

Муаммолар ечимини топмоқда

кичик бизнес ва тадбиркорлик ривожи учун қабул қилинган қарор бунга дастуриламал бўлади

Мамлакатимиз иқтисодиёти барқарорлигини таъминлашда бизнес, жумладан, хусусий бизнес муҳим аҳамиятга эга. Тадбиркорларга барча қулай шароитларни яратиш мақсадида бир қатор ишлар амалга оширилмоқда. Жумладан, давлатимиз раҳбари томонидан 2007 йил 27 апрелда қабул қилинган ***"Тадбиркорлик субъектларини ихтиёрий тугатиш ва уларнинг фаолиятини тўхтатиш тартибини такомиллаштириш тўғрисида"****-ги қарори тадбиркорларга яратилаётган шароитнинг ёрқин намунасидир. Мазкур қарорнинг аҳамияти ҳақида суҳбатлашиш учун Адлия вазирлиги катта маслаҳатчиси Фаррух Тўрахўжаевни чорладик.*

–Корхонани ихтиёрий тугатиш Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 3 июлдаги 327-сон қарори билан тартибга солинган эди. Яна бу мавзуга қайтишга қандай эҳтиёж сезилди?

–Тан олиб айтиш керакки, ҳар қандай ишнинг бошланишида камчиликлар бўлгани каби мамлакатимизда корхоналарни ихтиёрий тугатиш тартиби бўйича амалдаги қонунчиликда ҳам айрим муаммоли масалалар мавжуд эди. Ихтиёрий тугатишни ҳуқуқий тартибга солиш ва уни амалга ошириш тўғрисида алоҳида норматив ҳуқуқий ҳужжат мавжуд эмасди ва бу эса соҳада айрим муаммоларнинг вужудга келишига сабаб бўлаётганди. Тугатиш жараёнида қатнашадиган давлат органлари (солиқ, ички ишлар, рўйхатга олувчи орган) ва бошқа муассасалар (тижорат банки, архив) билан боғлиқ муносабатлар тартибга солинмаган ва тугатиш жараёнида қатъий муддат белгиланмагани боис тадбиркорлик субъектлари анчайин сарсонгарчилик ва бюрократик тўсқинликларга дуч келишарди. Юртбошимизнинг 2006 йилда мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ва 2007 йилда иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштиришнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган маърузасида бу мавзуга алоҳида тўхталиб, бизнесни ёпиш ва тугатишни расмийлаштириш масаласи ҳал этилмагани, бунинг оқибатида бу ишларни ҳал қилиш баъзан ойлар давомида чўзилаётгани ҳақида гапириб ўтганди. Амалиётда вужудга келаётган шунга ўхшаш муаммолар ушбу жараённи тартибга солиш учун алоҳида ҳуқуқий ҳужжат жорий этиш эҳтиёжини туғдирди. Қабул қилинган қонун ушбу ҳолатларга барҳам бериш учун айни муддао бўлди. Унга кўра, 2007 йилнинг 1 июлидан бошлаб тадбиркорлик субъектларини ихтиёрий тугатиш (фаолиятини тўхтатиш)нинг соддалаштирилган тартиби жорий этилиши белгиланди.

–Тадбиркорлик субъектларини ихтиёрий тугатиш жараёнидаги ўзгаришлар тўғрисида батафсилроқ тўхталсангиз.

–Янги тартиб бўйича умумий муддат рўйхатдан ўтказган орган ихтиёрий тугатиш тўғрисида қабул қилинган кундан бошлаб тўққиз ой деб, аниқ муддат белгиланди. Юридик шахс тадбиркорлик субъектини ихтиёрий тўхтатиш тўғрисида хабар берганидан сўнг ўша кундан бошлаб корхонанинг молия-хўжалик фаолияти тўхтатилади, шу муносабат билан ер солиғи, ягона ер солиғи, шунингдек, барча турдаги солиқлар ва бошқа мажбурий тўловлар бўйича пеняларни ҳисоблаб ёзиш тўхтатилиши назарда тутилди. Шунингдек, тадбиркорлик субъекти ушбу жараённинг исталган босқичида фаолиятни тиклаш ва тугатиш жараёнини тўхтатиш тўғрисида қарор қабул қилиш ҳуқуқига эгалиги белгиланди, лекин ушбу жараён тўққиз ой давомида тугатилмаган тақдирда юқорида назарда тутилган солиқ имтиёзлари қўлланмаслиги таъкидланди.

Олдинлари тугатилаётган корхона рўйхатга олувчи органга ички ишлар идораси томонидан муҳр ва штамп йўқ қилинганлиги тўғрисида маълумотномани топширар эди. Бу амалиётда айрим ҳолатларда рўйхатга олувчи орган корхонани реестрдан чиқаришни рад этиб, ҳужжатларни қайтарган тақдирда муаммо келтириб чиқарар эди. Тадбиркорлик субъекти ҳужжатлари камчиликларини тузатиш учун муҳр ва штамп ясатишга мажбур бўларди. Янги қарорда эса тадбиркорлик субъекти корхона муҳр ва штампини рўйхатга олувчи органга топширилиши белгиланди. Бу эса тадбиркорни ортиқча сарф-харажат ва саргардонликдан қутқарди. Бундан ташқари, илгари корхона тугатилаётган вақтда текширишни тайинлаш ва уни ўтказиш ойлаб чўзилар эди. Энди эса текшириш ўтказиш учун аниқ муддат белгиланади. Яъни, тугатилаётган корхонанинг солиқ идорасига мурожаат қилган кундан бошлаб уч иш куни ичида молия-хўжалик фаолиятини текширишни бошлаши лозим. Текшириш эса бир ойдан ошмаслиги белгилаб қўйилган.

–Корхона тугатувчисининг ваколатлари нималардан иборат?

–Аниқ белгиланган ваколатларга кўра, корхона тугатувчиси ихтиёрий тугатишни амалга оширади. Шунингдек, корхонанинг кредиторлари, муассислари (қатнашчилари) ҳамда бошқа шахслар манфаатларига риоя этилишини таъминлаш; ишончномасиз корхона номидан вакиллик қилиш, корхонанинг молиявий, тўлов ҳисоб-китоб ва бошқа ҳужжатларини имзолаш каби ваколатлар ҳам корхона тугатувчисига берилган.

Янги қарор тадбиркорликни ривожлантириш борасидаги мақсадларни амалга оширишдаги муаммо ва қийинчиликларни бартараф этишда кўмакдош бўлади.

Ойгул ЙЎЛДОШЕВА суҳбатлашди.

Ислоҳот

Иқтисодий эркинлик — ҳаётий зарурат

Мамлакатимиз иқтисодиётининг барча соҳаларида аниқ мақсадга қаратилган кенг миқёсдаги ислоҳотлар амалга оширилмоқда. Барча тармоқлар, жумладан, аграр соҳада бошқариш тизимини ислоҳ этиш, бошқариш вазифаларининг бир қисмини вилоят ва туман даражасига бериш муҳим йўналишлардан бири ҳисобланади.

Президентимиз "...Бошқарувни ўта марказлаштириш тамойилидан воз кечиш, айрим вазифаларни бошқарувнинг ҳудудий бўғинларига кенг кўламда ўтказиш, юқоридан пастгача бўлган ортиқча маъмурий тузилмаларни тугатиш зарур", деб бу борада қилинадиган ишларни белгилаб берганди.

Қўйилган мақсадга эришиш йўлида кенг кўламли тадбирлар амалга оширилмоқда.

Ўзбекистонда бу соҳадаги ислоҳотлар ваколатларни аниқ чегаралаш ва бир қатор вазифаларни босқичма-босқич маҳаллий ва ўз-ўзини бошқариш органларига бериш орқали амалга оширилмоқда. Сиёсий, стратегик, ҳуқуқни белгиловчи ва тартибга солувчи вазифалар давлат бошқарув органларида марказлаштирилмоқда. Жорий ижроия давлат бошқаруви фаолиятининг асосий ҳажми эса ҳудудий даражага — вилоят, туманга ўтказилаяпти. Сиёсий, стратегик ва тартибга солиш вазифалари ижросини талаб қилмайдиган соҳаларда республика органларига бўйсунмайдиган давлат бошқаруви — мустақил вилоят тузилмаларининг фаолият кўрсатиши йўлга қўйилаётир.

Кейинги пайтда бир қатор тармоқ вазирликлари, иқтисодиётни режалаштириш тизими, савдо, моддий-техника таъминоти ва хизмат кўрсатиш соҳаларида давлат бошқарувига чек қўйилди. Бозор тизимига хос бўлган монополияга қарши кураш, суғурта, лизинг, аудиторлик компаниялари, биржа савдолари тизими, улгуржи бозорлар шакллантирилди ва ривожлантирилмоқда.

Жаҳон тажрибасининг кўрсатишича, жамиятнинг ижтимоий-иқтисодий ривожланиши кўп жиҳатдан ҳокимият даражалари бўйича ваколатларнинг аниқ чегараланишига боғлиқ. Бошқарув аппаратининг катталиги, вазифаларнинг такрорланиши, ишни ташкил этишда аниқликнинг йўқлиги, назоратнинг сустлиги давлат органлари фаолияти самарадорлиги пасайишига олиб келади ва бизнесни ривожлантиришга турли тўсиқлар қўйиб, бюрократизмнинг ривожланишига қулай шароит яратиб беради. Айнан шунинг учун ҳам бошқарувнинг ўта марказлашиб кетишига йўл қўймаслик, вазифаларнинг салмоқли қисмини маҳаллий органларга ўтказиш амалга оширилаётган ислоҳотларнинг устувор йўналишларидан бири ҳисобланади. Зеро, хўжалик юритувчи субъектларнинг иқтисодий эркинлигини таъминлаш ғоят муҳим ҳаётий заруратдир.

М.БАҲОДИРХОНОВ,
Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат ва жамият қурилиши академияси тингловчиси.

ҲУҚУҚини билган БУРЧини ҳам унутмаслиги керак

(Боши 1-саҳифада)

Бунинг натижасида, фермер хўжалигига ажратилган ер майдони лойиҳада кўрсатилган 5,3 гектар ўрнига 3,30 гектарни ташкил қилган.

Туман прокуратурасининг аралашуви билан фермер хўжалигига тегишли бўлган ер майдони қайтадан ўлчовдан ўтказилиб, 87-контурдаги мавжуд 3,30 гектар ер майдони ажратиб берилиши таъминланди. Фермер хўжалигига ажратилиб берилган ер майдонидан 1 гектари йўл ва ариқ ҳисобига чиқарилиб, фермер хўжалигига экин экиш учун жами 2,30 гектар ер майдони қолди.

М.Абдураҳмонов томонидан ташкил этилган фермер хўжалиги туман ҳокимининг 90-Қ сонли қарорига асосан сабзавотчилик йўналишига ихтисослаштирилган. Лекин фермер хўжалиги раҳбари М.Абдураҳмонов экин майдонининг 1 гектар қисмига рухсатсиз хўжалик ичидаги ер тузиш лойиҳаларидан ўзбошимчалик билан четга чиқиб, давлат ер кадастри юритиш қоидаларини бузиб, терак экиб олганлиги ва бу билан Ўзбекистон Республикаси Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексининг 68-моддаси 1-қисмида кўрсатилган ҳуқуқбузарликни содир этганлиги аниқланиб, унга мазкур қонун талаби асосида маъмурий жавобгарлик тўғрисида иш қўзғатилди.

М.Абдураҳмоновнинг туман прокуратурасига муқаддам ёзган аризаси бўйича ўтказилган текшириш давомида аниқланган юқоридаги ҳолатлар юзасидан вилоят ер ресурслари ва давлат кадастри бошқармаси бошлиғи номига тақдимнома киритилиб, лойиҳа тузишда қонунбузилишига йўл қўйган 2 нафар ходим интизомий жавобгарликка тортилиб, эгаллаб турган вазифаларидан озод этилган".

Жавоб хатидан кўриниб турибдики, энг аввало, собиқ ширкат хўжаликларини фермер хўжаликларига айлантириш бўйича тузилган комиссиянинг ўзига топширилган вазифага масъулиятсизлик билан қараб, танлов лойиҳасига қўйилаётган ерлар мукаммал ўрганилмаганлиги оқибатида бўлажак фермер М.Абдураҳмонов ҳали ўз фаолиятини бошламасдан муаммога дуч келган.

"Энг аввало, жойлардаги ҳокимлар ва бошқа мутасадди раҳбарлар бу борада ҳақиқат нури, адолат ёруғлигини таъминлай олишлари, масалага ҳалол ва виждонан ёндашган ҳолда фермерликни ташкил этиш, ривожлантиришга жиддий эътиборни қаратсаларгина, кўзланган мақсадга эришиш мумкин", деган эдилар Юртбошимиз.

Бу ўринда кўринадики, Андижон тумани ҳокимлиги бир нечта фермерларга ер майдони ажратиш ҳақида қарор чиқарган. Лекин қарорлар қоғозда қолган. Амалда уларни ажратилган ер майдони билан тўлиқ таъминлаш ижро қилинмаган.

Таҳририятга шикоят ёзган М.Абдураҳмонов ҳам ўз ҳуқуқларини талаб қилишни билган-у, лекин бурчини унутиб қўйганлардан десак, янглишмаган бўламиз. Йўқса, у сабзавот ўрнига терак экмаган бўларди. Агар ҳамма танлов комиссияси аъзолари ҳам, ҳокимлик ҳам, фермер ҳам ўз вазифаларини тўғри адо этганларида, ушбу масала муаммога айланмас, ҳеч ким овораи сарсон бўлмасди.

Энди ***Сурхондарё вилояти Денов туманидаги "Аловуддин" фермер хўжалиги раҳбари Ибрагим Юсуповдан таҳририятга келган шикоят хати*** ҳақида ҳам бир-икки оғиз сўз.

Хатда баён этилишича, И.Юсупов фермер хўжалиги фаолият кўламини кенгайтириш ниятида С.Отабоев номли ширкат хўжалигини фермер хўжаликларига айлантириш бўйича тузилган танлов комиссиясига 1-48 лойиҳа бўйича ер эгаси бўлиш учун ариза топширади. Жорий йилнинг 6 январь куни тендер ўтказилади ва И.Юсупов ғолиб деб топилади, лекин орадан ойлар ўтса-да, лойиҳада кўрсатилган ерлар фермер хўжалигига берилмайди. Югур-югурлардан ҳеч бир натижа чиқмагач, вилоят хўжалик судига мурожаат қилади.

Агар ҳамма танлов комиссияси аъзолари ҳам, ҳокимлик ҳам, фермер ҳам ўз вазифаларини тўғри адо этганларида ушбу масала муаммога айланмас, ҳеч ким овораи сарсон бўлмасди.

М.Алланазаров раислигида бўлиб ўтган хўжалик суди юқоридаги ҳамма ҳолатларга ҳуқуқий баҳо берган. Унга кўра, 1-48 лойиҳа бўйича ўтказилган танловда ғолиб деб топилган "Аловиддин" фермер хўжалигининг ҳужжатларини расмийлаштириш, 2007 йил 6 январдаги комиссия баённомасини тасдиқлаш тўғрисида ҳокимлик қарорини чиқариш ва ижара шартномаси тузиш мажбуриятлари туман ҳокимлигига юклатилади. Аммо, фермернинг шикоят хатида ёзилишича, у ҳамон ерни ололмай овораи сарсон. Туман ҳокимлиги ва бошқа мутасадди ташкилотлар "отангга бор, онангга бор" қабилида иш тутишмоқда экан.

Ўзбекистон Республикаси "Фермер хўжалиги тўғрисида"ги Қонуннинг 5-моддасига биноан, фермер хўжалигига ижарага бериладиган ер участкаларининг энг кам ўлчами бир шартли бош чорва молга Қашқадарё вилоятида суғориладиган ерларда камида 0,45 гектар, суғорилмайдиган (лалмикор) ерларда эса камида 2 гектар этиб белгиланган.

Қашқадарё вилояти Китоб тумани Севаз қишлоғида яшовчи фуқаро Ш.Ражабовнинг таҳририятимизга ёзган шикоят аризаси шу масалага доир бўлгани учун юқоридаги изоҳни келтирдик.

Ш.Ражабовнинг ёзишича, унинг ихтиёрида 412 бош қўй ва эчки бор. Бу 41,2 бош шартли молни ташкил этади. У чорвачилик йўналишидаги фермер хўжалигини ташкил этишни сўраб, Китоб тумани ҳокимлигига икки марта ариза (10.03.2006 й., 15.05.2006 й.) берган. Аммо туман ҳокимлиги ер ажратишни ҳамон пайсалга солаётганини куюниб ёзади. Шунингдек, у чорвани боқиш, қишга хашак жамғариш учун зарур бўлган ерни ажратмаганликлари натижасида 35 бош мол нобуд бўлганлиги ҳақида тузилган далолатномани ҳам хатга илова қилиб юборган.

Ўзбекистон Республикасининг "Фермер хўжаликлари тўғрисида"ги Қонунида 30 бош шартли мол мавжуд бўлганда, фермер хўжалигини ташкил этиш мумкинлиги кўрсатилган. Демак, Ш.Ражабовнинг таҳририятга йўллаган шикоят хатига илова қилинган маълумотларда 41,2 бош шартли моли борлиги кўрсатилган.

Китоб туман ҳокимлиги бу масалага аниқлик киритади, деган умиддамиз.

Биз таҳририятга келган айрим хатларгагина изоҳ бердик, холос.

Мамлакатимизда фермерчилик ҳаракати бошланганига ҳали унчалик кўп йил бўлгани йўқ. Лекин қисқа муддатда бу йўналишда катта ютуқларга эришдик, десак муболаға қилмаган бўламиз.

Албатта, ютуқлар бор жойда айрим камчилик ва кўнгилни хира қиладиган ишлар ҳам бўлиши табиий. Бундай нуқсонлар кўпроқ қаерда масъулият унутилса, ноқонуний ишларга йўл қўйилса, эътибор сусайса, бурч унутилса, ўша ерда илдиз отади. Кейин турли идораларга ёзишмалар авж олади, асаббузарлик, одамларнинг қанчадан-қанча вақти беҳудага сарфланади.

Бундай ҳолатларга йўл қўймаслик эса жойлардаги ҳокимликларда ва мутасадди ташкилотларда ишлаётганларнинг ўз вазифаларига виждонан ёндашишларига, ҳар бир фуқаронинг мурожаатига бефарқ бўлмаслигига, ҳалол ишлашига боғлиқ.

Абдураззоқ КАРИМОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

«Ўзбекистон ҳаво йўллари» авиапарки янгиланмоқда

(Боши 1-саҳифада)

Ўзбек ҳаво кемалари дунёнинг 40 дан ортиқ шаҳрига парвозларни амалга оширади. 24 мамлакатда «Ўзбекистон ҳаво йўллари»нинг ваколатхоналари очилган, ўнлаб компания ва фирмалар у билан ҳамкорлик қилмоқда.

Шартнома тузилгандан сўнг «Эрбас Индастри» консорциумининг Шарқий Европа ва МДҲ мамлакатлари бўйича вице-президенти Андриас Крамер Ўзбекистон авиакомпанияси билан ҳамкорлик жуда самарали бўлаётганини таъкидлади.

«Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпанияси батафсил таҳлилдан сўнг икки хил салонли вариантни танлади. Унда 150 нафар йўловчи бизнес ва эконом класс салонларда жойлаштирилади. Салонлар ва учувчилар кабинаси ичини жиҳозлашда буюртмачининг таклифлари ҳисобга олинди.

(ЎзА)

Оз-оздан йиғилиб дарё бўлур

ҚАРОР ВА ИЖРО

Бухоро вилояти иккиламчи қора металл шуъба корхонаси ишчилари бу ақидани қадрлашади

...Катта ҳовлида металл парчалари йиғилиб ётибди. Қўлида асбоб-ускуналари билан темир парчаларини кесаётган уста олдин роса чамалайди, худди ёғоч йўнганингизда дарахтнинг кўзи чиқиб қоладигандай, кесувчи қаеринидир мўлжаллаб шартта кесади, жуда қалинликдаги металл ҳам бўлиниб кетади.

— Бу инсон кўп йиллик тажрибага эга ишчимиз Отабек Каримов бўлади, — дейди "Бухоро" иккиламчи қора металл шуъба корхонаси бош муҳандиси Йўлдош Қўлдошев ғайрат билан ишлаётган кишига ишора қилиб. — Аслида темир парчаси ҳам ҳаётимизда сувдай зарур, шу боисдан ишчиларимиз унинг заррасини ҳам увол қилмасдан йиғиб олишади. Корхона ишчи-хизматчилари бу йил 32692 тонна темир чиқиндиларини йиғиб олиш режасини белгилашган. Йил бошидан то бугунги кунга қадар 14341 тонна металл йиғилди. Биргина май ойининг ўзида 2825 тонна қайта ишланувчи маҳсулот топширилди. Ҳозирда жамоанинг Қоровулбозор туманидаги "Қоровулбозор", Қоракўл туманидаги "Қоракўл", Ғиждувон туманидаги "Ғиждувон" шохобчаларида ҳаммаси бўлиб 80 нафар ишчи-хизматчи тер тўкишади. Кўп йиллик меҳнат тажрибасига эга бўлган Отабек Каримов, Сафо Икромов, Исмат Очилов каби усталар томонидан металл парчаларининг бир мисқоли ҳам нобуд қилинмасдан етказиб берилмоқда.

— Вилоятимизда 2007 йилда 32692 тонна металл парчалари йиғиштириладиган бўлса, шунинг 9430 тоннаси маҳаллий ҳокимият тизимидаги ташкилотлар ҳиссасига тўғри келади, — дейди корхона тайёрлов бўлими муҳандиси Ҳакимжон Ражабов. — Ҳозирда кундалик ҳаётимизда катта аҳамиятга эга бўлган металл чиқиндиларини йиғиб топширишда "Бухорогазсаноатқурилиш" акциядорлик жамияти, "Бухоротекс" ҳиссадорлик жамияти сингари жамоалар ўрнак кўрсатмоқда. Аммо бу масъулиятли вазифага совуққонлик билан қараб, режаларни мунтазам равишда бажармасдан келаётган ташкилотлар ҳам йўқ эмас. Масалан, Тошкент трактор заводининг Бухоро филиали, "Ўзтемирйўлконтейнер" заводи Бухоро бўлими томонидан бир неча ойлардан бери металл топшириш режалари бажарилмай келинмоқда. Ўйлаймизки, улар ҳам келгусида бу муҳим масалага панжа орасидан қарашмайди.

Шуъба корхона томонидан 2007 йил — "Ижтимоий ҳимоя йили" Давлат дастури ижросини таъминлаш юзасидан ҳам бир қатор вазифалар амалга оширилмоқда. Энг аввало, ишчи-хизматчиларнинг ойлик маошлари ўз вақтида етказиб берилиши билан бирга, уларга мукофотлар, сиҳатгоҳларга йўлланмалар берилаётир. Шунингдек, Бухоро шаҳрида истиқомат қилувчи ёлғиз, боқувчисини йўқотган қария Анатолий Кузмичга корхона доимий тарзда ижтимоий ёрдам кўрсатиб келаётир. Бухоро шаҳридаги 29-ўрта мактабни таъмирлашга, вилоятда болалар спортини ривожлантиришни моддий ва маънавий қўллаб-қувватлашга ҳам доимий ҳомийлик ёрдами кўрсатилмоқда.

Истиқлолнинг дастлабки йилларида фаолиятини қайтадан бошлаган Бекободдаги Ўзбекистон металлургия комбинати ҳозирда тўла қувват билан ишламоқда. Бу жойлардаги иккиламчи қора металл шуъба корхоналарининг доимий тарзда металл парчаларини етказиб беришига боғлиқдир.

Корхона муҳандисининг таъкидлашича, Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 5 февралдаги 49-сонли қарори талабларини бажариш мақсадида корхонада жуда катта ҳажмда ишлар амалга оширилди. Мақсад битта. У ҳам бўлса мамлакатимиз иқтисодиётини ривожлантираётган металл парчаларини ўз вақтида йиғиштириб топширишдир. Ана шунда қишлоқ хўжалиги соҳасида деҳқонларимизга жудаям асқотадиган техника воситалари, уларнинг эҳтиёт қисмларига бўлган танқисчиллик сезилмайди.

Корхона ишчилари билан суҳбатлашганимизда улар республикамиз ҳукуматининг саъй-ҳаракатлари, шунингдек, кўплаб тадбиркорларнинг ҳамкорлик алоқаларини тиклаш йўлидаги амалий ишлари туфайли одамларни техника воситалари ҳамда эҳтиёт қисмлар билан таъминлаш изга тушганини мамнун ҳолда таъкидлашди.

– Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Рангли металл парчалари, чиқиндиларини йиғиш, тайёрлаш ва қайта ишлаш тизимини такомиллаштириш тўғрисида"ги қарори ўз вақтида қабул қилинган муҳим ҳужжат бўлди, – дейди Бухоро иккиламчи қора металл шуъба корхонаси директори Ҳикматилла Ғуломов. – Қарорда рангли металл парчалари ва чиқиндиларини комплекс равишда йиғиш, қайта ишлаш, истеъмолчиларнинг эҳтиёжларини қондириш ҳамда экспорт ҳажмини кенгайтириш каби долзарб вазифалар белгилаб берилган. Шу боис прокат–қотишмалар ва тайёр маҳсулот ишлаб чиқариш борасида тизимли ишлар ташкил этишга ҳаракат қиляпмиз.

Бекободдаги Ўзбекистон металлургия заводига қарашли Бухоро иккиламчи қора металл шуъба корхонаси жамоаси мана шу улкан вазифаларни амалга оширишда бундан кейин ҳам ғайрат ва шижоат кўрсатади, деган умиддамиз.

Улуғбек ЖУМАЕВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.
Бухоро вилояти

Контрабандага чек қўйилди

Яқинда Андижон вилояти божхона бошқармаси ходимлари республикамиз фуқароси Шавкат Шерматовга тегишли бўлган юкларни божхона назоратидан ўтказиш чоғида кўп миқдордаги сифатсиз дори-дармонларни ички истеъмол бозорига олиб кирилишига чек қўйишди.

Божхона

Ушбу шахс қиймати қарийб 1,5 миллион сўмлик хорижда ишлаб чиқарилган 3 минг донага яқин "Метрид" номли дориларни Қирғизистон Республикасидан харид қилиб, ноқонуний равишда айланма йўллар орқали юртимиз ҳудудига олиб кирганлиги аниқланди.

Тошкент шаҳар божхона бошқармаси "Келес" темир йўл божхона пости ходимлари эса "Москва-Тошкент" йўналиши бўйича кириб келаётган йўловчи ташиш поезди йўловчиларининг қўл юкларини божхона кўригидан ўтказиш вақтида шунга ўхшаш яна бир қонунбузарлик ҳолатини аниқлашди.

Республикамиз фуқароси Ёрқин Юлдашев ўзи билан қоғоз қутиларда қандолат маҳсулотларини олиб келаётганлигини маълум қилди. Аммо, ушбу маҳсулотлар синчковлик билан кўздан кечирилганда, улар остига усталик билан яширилган, қиймати 1 миллион сўмдан ортиқни ташкил этувчи 1,5 минг донага яқин "Гепарин" номли дори-дармон маҳсулотлари мавжудлиги ошкор бўлди.

Тамакифурушлар қўлга тушди

Божхона ходимлари тамаки маҳсулотларининг юртимизга ноқонуний равишда киритилишининг олдини олиш борасида салмоқли ишларни амалга оширмоқдалар.

Наманган вилояти божхоначилари ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари ходимлари билан ҳамкорликда "Мерседес-бенц" русумли юк автомашинасини текширишганда, фуқаро Шавкат Турдиалиев қиймати 27 миллион сўмлик, хорижда ишлаб чиқарилган Ўзбекистон Республикаси акциз маркалари билан тамғаланмаган 46 минг қути тамаки маҳсулотларини ноқонуний равишда республикамизга олиб кираётганлиги аниқланди.

Тошкент вилояти божхоначилари Тожикистондан кириб келаётган автомашинани текширганларида фуқаро Абдужалил Воҳидов қиймати 3 миллион сўмлик, 7 минг қути хорижда ишлаб чиқарилган тамаки маҳсулотини айланма йўллар орқали юртимизга ноқонуний равишда олиб кирмоқчи бўлганлигини аниқлашди.

Нурбек САЛОМОВ,
ДБҚ Матбуот хизмати ходими.

Хабарлар

Қишлоқда замонавий шифохона

Қўнғирот туманидаги "Жангаталак" ширкатлар бирлашмасида қишлоқ врачлик пункти қад ростлади.

Туманда айни пайтда 115 минг нафардан кўпроқ аҳоли истиқомат қилаётган бўлса, шунинг қирқ фоизи қишлоқларда яшайди. 600 ўринлик шифохона, унинг ҳузуридаги туғруқхона мажмуаси, 3 та поликлиника, 2 та диспансер, 10 та қишлоқ врачлик пункти, Элобод даволаш-профилактория маркази улар хизматида.

– "Саломатлик-1" лойиҳаси асосида 6 та ҚВПларининг ҳар бирига 17 миллион сўмлик замонавий тиббий асбоб-ускуналар олиб берилди, – дейди туман марказий шифохонаси бош шифокори Норбой Матёқубов. – Бундан ташқари, қишлоқ врачлик пунктлари республика Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан жами 14 миллион сўмлик қаттиқ ва юмшоқ мебель жиҳозлари билан ҳам таъминланди.

Ўз мухбиримиз.
Қорақалпоғистон Республикаси

Коллежда янги ўқув маркази

Вилоятда ўрта махсус, касб-ҳунар таълими тизимида фаолият кўрсатаётган педагог кадрлар малакасини оширишга жиддий эътибор қаратиляпти. Шу мақсадда, Япония ҳукумати гранти асосида 9 та касб-ҳунар коллежлари қошида "Минтақавий малака ошириш ва қайта тайёрлаш марказлари" ташкил этилди.

Яқинда Урганч тиббиёт коллежида шундай марказлардан яна бирининг тақдимоти ўтказилди, унда Хоразм вилояти Соғлиқни сақлаш бошқармаси, олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими муассасалари раҳбарлари, ўқитувчилар, тиббиёт ходимлари қатнашди.

Буғдой ўрими қизғин

Гурлан тумани ғаллакорлари дон тайёрлаш мавсумини қисқа муддатда ниҳоясига етказиш учун астойдил ишга киришдилар.

Бу йил давлатга 9230 тонна, 1000 тонна уруғлик буғдой топширишни мақсад қилган ғаллакорлар йиғим-теримни қизитиб, "Кейс" ва "Класс" русумли ва Россияда ишлаб чиқарилган комбайнлар ёрдамида кунига 600 тонна atрофида дон тайёрлашаётир.

Холмурод ҚУРБОНОВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.
Хоразм вилояти

Банк мижоз учун

тамойили ўзаро муносабатда акс этмоқда

"Сарвиноз – Тўрткўл" хусусий корхонаси яқиндагина ташкил этилган бўлса-да, ишлаб чиқараётган маҳсулоти орқали нафақат Тўрткўлда, балки қўшни туманларда ҳам тез тилга тушди.

Тадбиркор Қаҳрамон Худойберганов бошчилик қилаётган мазкур хусусий корхонада мебеллар, турли хил уй жиҳозлари тайёрланади. Хонадоннинг кўркига-кўрк қўшадиган замонавий рўзғор буюмлари ишлаб чиқараётган корхонада банкдан олинган кредит орқали ишлар юришиб кетди. Қўшимчасига яна олти ҳунарманд иш билан таъминланди.

Ўтган 2 ойда 3200 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Буюртмачилар сони кундан-кунга ортиб бормоқда. Ҳунармандлар банкдан олинган 6 миллион сўмлик кредитни тез орада қайтариб беришларига ишончлари қатъий.

Тиниб-тинчимас ишбилармон Зуҳра Қаландарова ҳам юртимизда ўрта ва кичик бизнесни ривожлантириш учун яратилаётган шароитлардан завқланиб, "Минитекс" хусусий фирмасига асос солди. Калава ип ва арқонлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйган бу фирмада асосан 8 киши меҳнат қилади. Маҳсулот рўзғорбоп ва айниқса, сифатли бўлса, тезда харидорини топади. Буни яхши тушунган фирма аъзолари олинган 6200 минг сўмлик кредитни тез орада қайтариб бериб, кейинчалик ўз кучлари билан даромад топишга айни кунда бор куч-ғайратларини ишга солишган.

Хизмат

Биз сўз юритган ушбу кичик корхона тадбиркорларига бўлгани сингари кўплаб кишиларга моддий ёрдам бериб, кредитлар ажратиб келаётган банклардан бири акциядорлик-тижорат "Микрокредитбанк"нинг Тўрткўл бўлимидир. Банкда жорий йилнинг биринчи чорагида қарийб 100 миллион сўмга яқин кредитлар ажратилгани шундан далолат беради.

– Биринчи чоракда берган кредитларимизнинг 75 миллион сўмдан кўпроғи 16 тадбиркорнинг ўз ишларини йўлга қўйиб олишларида кўмак бўлди, – дейди "Микрокредитбанк"нинг Тўрткўл бўлими бошқарувчиси Давронбек Худойберганов. – Булардан ташқари, Президентимизнинг 2006 йил 23 мартдаги 308-қарорига асосан, кам таъминланган оилаларга 5700 минг сўм, фермер хўжаликларига пахта ва ғалла хом ашёси етиштиришлари учун 991,5 миллион сўм имтиёзли кредитлар ажратилди. Бўлимимизда кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш мақсадида айни пайтда яна бир қанча лойиҳалар кўриб чиқилмоқда.

Бу йил акциядорлик-тижорат "Пахта Банк"нинг Қорақалпоғистон Республикаси бошқармаси томонидан қишлоқ хўжалиги корхоналарига пахта ҳосили учун 7992,2 миллион сўмлик, ғалла етиштириш учун эса 1032,2 миллион сўмлик имтиёзли кредитлар ажратилди. Бошқарма ўтган беш ойда техника, унга эҳтиёт қисмлар сотиб олиш ҳамда чорвачиликни ривожлантириш мақсадида ўз захира ҳисобидан ҳам 1798,9 миллион сўм миқдорида кредитлар берди.

Бугунги кунда мазкур маблағлар кўплаб фермерларнинг хайрли ишларига хизмат қилмоқда. Мисол учун, "Пахта Банк"нинг Тўрткўл бўлимидан 10 миллион сўм кредит олган "Тоҳир" фермер хўжалиги бу пулларга 10 бош қорамол, 2 та туя, 2 та от харид қилиб, чорвачиликни ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшмоқда. Фермер хўжалиги ўтган йили 3176,8 минг сўм соф фойдаси ҳисобидан "ВТ-150" русумли транспорт сотиб олди.

"Пахта Банк" Тўрткўл туман филиали бошқарувчиси Умрбек Машариповнинг таъкидлашича, банкнинг туманда бешта минибанклари ҳам фаолият юритмоқда. Қисқа қилиб айтганда, мижозга сифатли банк хизмати кўрсатишнинг барча чоралари кўрилмоқда.

Хулоса ўрнида шуни айтиш мумкинки, юқорида тилга олинган молия муассасаларида "мижоз банк учун эмас, банк мижоз учун" тамойилига қатъий амал қилинмоқда. Зотан, фермер хўжаликларию тадбиркорлар сонининг тобора ортаётгани шундан далолат беради.

Ҳидоят АҲМЕДОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.
Қорақалпоғистон Республикаси

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги Тошкент Давлат Аграр университети

2007-2008 ўқув йили учун бакалавриат ва магистратурага қабул эълон қилади.

Тошкент Давлат Аграр университети нафақат республикамизда, балки Марказий Осиёда етук, малакали қишлоқ хўжалиги мутахассисларини тайёрлаш бўйича таянч олий ўқув-илмий ва маърифий маскандир.

Ҳозирги кунда университетда мавжуд 5 та факультетнинг кундузги бўлимида қуйидаги 17 та:

- касб таълими (агрономия); касб таълими (қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш); иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида); маркетинг (қишлоқ хўжалигида); бухгалтерия ҳисоби ва аудит; фермер хўжалигини бошқариш; агрокимё ва тупроқшунослик; агрономия (деҳқончилик маҳсулотлари бўйича); ўсимликлар ҳимояси ва карантин; қишлоқ хўжалиги экинлари уруғчилиги ва селекцияси; қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштириш, сақлаш ва уларни дастлабки қайта ишлаш технологияси; зоотехния (тармоқлар бўйича); ўрмончилик; ипакчилик; қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш; қишлоқ хўжалигини электрлаштириш ва автоматлаштириш; ветеринария йўналишлари бўйича бакалавриатга қабул қилинади.

Ҳужжатлар 20 июндан 20 июлгача қабул қилинади.

Қуйидаги ҳужжатлар топширилади:

1. Университет ректори номига ариза
2. Ўрта ёки ўрта махсус маълумоти ҳақидаги ҳужжатнинг асл нусхаси
3. Паспорт нусхаси
4. 086-У шаклдаги тиббий маълумотнома
5. 3,5Х4,5 ўлчамли 6 та фотосурат.

Паспорт ва ҳарбий хизматга алоқадорлиги ҳақидаги ҳужжат шахсан кўрсатилади.

Университетга қуйидаги 38 та:

- Иқтисодиёт (соҳалар бўйича); менежмент (соҳалар бўйича); бухгалтерия ҳисоби (қишлоқ хўжалигида); мева-сабзавотчиликда биотехнология; тупроқшунослик; агрокимё; касб-ҳунар фанларини ўқитиш методикаси (агрокимё ва агротупроқшунослик); пахтачилик; ўсимликшунослик; умумий деҳқончилик; агрономия (далачилик); дончилик; сабзавотчилик; мевачилик; узумчилик; ўсимликларни касаллик ва зараркунандалардан ҳимоя қилиш; энтомология; фитопатология; пахта уруғчилиги ва селекцияси; дала экинлари уруғчилиги ва селекцияси; деҳқончилик маҳсулотлари етиштириш, сақлаш ва уларни дастлабки қайта ишлаш технологияси; мева-сабзавот маҳсулотларини етиштириш, сақлаш ва уларни дастлабки қайта ишлаш технологияси; пахта хом ашёси етиштириш, сақлаш ва уларни дастлабки қайта ишлаш технологияси; қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини стандартлаштириш, метрология ва сертификатлаш; наслчилик; паррандачилик; асаларичилик; балиқчилик; аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш ва ландшафтли қурилиш; ипак қурти биологияси ва агротехникаси; ипак қурти уруғчилиги; ўрмон мелиорацияси; деҳқончиликни механизациялаштириш; чорвачиликни механизациялаштириш; қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлаш қурилмаларидан фойдаланиш ва уларга техник сервис кўрсатиш; хорижий техникаларга сервис хизмат кўрсатиш; трактор, автомобиль ва қишлоқ хўжалиги техникаси маркетинги; электр ускуналаридан фойдаланиш ва уларга техник сервис кўрсатиш мутахассисликлари бўйича магистратурага қабул қилинади.

Ҳужжатлар 1 июлдан 30 июлгача қабул қилинади.

Қуйидаги ҳужжатлар талаб этилади:

1. Магистратура мутахассислиги кўрсатилган ҳолда университет ректори номига ариза
2. Олий маълумоти ҳақидаги ҳужжатнинг асл нусхаси ҳамда унинг иловаси
3. Паспорт нусхаси
4. 086-У шаклдаги тиббий маълумотнома
5. 3,5Х4,5 ўлчамли 6 та фотосурат.

Паспорт ва ҳарбий хизматга алоқадорлиги ҳақидаги ҳужжат шахсан кўрсатилади.

Вилоятдан Тошкентга келиб, университетга ҳужжат топширувчи абитуриентлар учун барча қулай, зарур шароитлар мавжуд. Улар ётоқхоналар билан тўлиқ таъминланадилар. Шунингдек, улар учун тест синовларига кирган фанлар бўйича малакали профессор-ўқитувчилар томонидан консультациялар олиб борилади. Ҳарбий муқобил хизматни ўтаб қайтган ёшлар учун танлаган йўналишлари бўйича махсус тайёрлов курси фаолият кўрсатмоқда.

Замонавий ўқув хоналар, кутубхона, маиший хизмат уйи, "Экспериментал муассасаси", қишлоқ хўжалиги илмий-тадқиқотлар ва ўқув-тажриба станцияси, спорт заллари, поликлиника ва профилакторий талабалар хизматида.

Азиз йигит-қизлар!
Мустақил мамлакатимизнинг қишлоқ хўжалигини ривожлантиришдек эзгу ишларга ҳисса қўшишни орзу қилган ёшлар!
Сизларни университетимиз талабаси бўлишингизга тилакдошмиз!
Омад сизларга ёр бўлсин!

Ректорат

Бизнинг манзил: 700140, Тошкент шаҳри, ТошДАУ
19, 83, 96, 115, 129, 491-автобусларнинг "Тошкент Давлат Аграр университети" бекати

Юртимиз ғаллакорлари ва деҳқонлари диққатига!

Акциядорлик тижорат "Пахта Банк"

ғалла йиғими мавсумида қатнашаётган барча меҳнаткашлардан 2007 йилнинг 8 июнидан 20 августига қадар 6 ой муддатга очилиб, йиллик 26 фоиз ҳисобидан даромад тўланадиган "Ҳосил 2007" жамғарма омонатига маблағлар қабул қилишни давом эттиради.

Сиз "Ҳосил 2007" жамғарма Омонатига маблағларингизни "Пахта Банк"нинг исталган филиалига қўйишингиз ҳамда улар бўйича фоизли даромадларни ойма-ой олиб боришингиз мумкин.

Шу билан бирга, "Пахта Банк" республикамизда истиқомат қилаётган барча юртдошларимиз учун қулай ва манфаатли бўлган "Сармоя-1" жамғарма омонати ҳамда "Даромад" муддатли омонат турларини ҳам таклиф этади.

Ушбу омонат турларига маблағлар сақлаш муддати тугаган омонатларни қайта расмийлаштириш орқали ҳамда нақд пулда 1 ойдан 1 йил муддатгача сақлаш шарти билан қабул қилиниб, йиллик 24 фоиз миқдорида даромад тўланади. Омонатлар бўйича фоизли даромадларни ойма-ой олиб боришингиз мумкин.

Омонатга қўйилган пул маблағларингиз фуқароларнинг банклардаги омонатларини кафолатлаш фонди томонидан кафолатланади. Омонатга қўйган маблағингиз ҳисобига олган даромадингиз солиққа тортилмайди. Омонатингизни кафолатли асраймиз ва кўпайтирамиз! "Пахта Банк"нинг исталган филиалига мурожаат қилинг ва даромадингизни кўпайтиринг!

"ПАХТА БАНК" МУВАФФАҚИЯТИНГИЗ КАЛИТИДИР

Турмуш чорраҳаларида: мулоҳаза

“Яхши жойлардан ато қилсин”

Нега қизларни фақат шундай дея дуо қилишади?

–Уйдагилар мени уйлантиришга қиз топиб қўйибди. Бугун ўша қизни кўриб келишга ўртоғимни жўнатдим. Қани, кўриб келсинчи, агар унга ёқса, бориб учрашаман.

Олифта кийинган нотаниш бу йигитнинг ҳамроҳига айтаётган гапини эшитиб, рости, таажжубланиб қолдим. Наҳотки йигит киши ўзи уйланиши керак бўлган қизнинг ёнига дўстини жўнатса?! Бу ҳам етмагандек агар қиз дўстига ёқсагина унга уйланармиш. Чунки ўртоғи қиз танлашда унча-мунча тажрибага эга, бир қарашдаёқ баҳосини берадиганлардан экан.

Шу тобда бу йигит ўзига умр йўлдош эмас, балки бозордан кўйлак ёки шим танлаб, ярашган, ярашмаганлигини ўртоғидан сўраб, маслаҳат қилаётган харидорга ўхшаб кетди. Тенгтўй тараддуди... Шундай пайтда йигитнинг меҳрибонларидан бири бундан-да яхшироқ қизни учратиб қолади ва барча ҳаракатлар қайтадан бошланади. Энди тараддудга тушиб қолган қиз томоннинг аҳволини тасаввур қилиб кўринг. Айтишга тилинг бормайди, лекин ҳақиқат – танлов шу даражага бордики, ҳатто, ўша йигит бир қиз билан никоҳ идорасига бориб, ариза

зи бир аёллар эса турмушга чиқиш учун энг “максимал” ёш сифатида 17 ёшни белгилаб ҳам қўйишган. Мана шундай аҳмоқона ақидалар аҳоли орасида ҳам болалаб бораяптики, энди совчилар 18 ёшдан ошган қизникига бориб ҳам ўтиришмайди. (Бир қўшиқчимиз ҳам ойисига топган қизининг “ҳали жуда ёш”лигини сифат қилиб куйлайди.

Кечирасиз-у, йиғиндами, маъракадами гап айланиб бир йигитга бориб тақалса, энди қизлар қолиб, оналарнинг қулоғи “антенна” бўлади. Уларнинг хаёлида фақат битта ўй: “Шу йигит уйланмаган бўлса... ” Хуллас, хаёлан ўша ҳовлидан совчи кутишади.

Яқинда икки хотиннинг суҳбатидан “баҳраманд” бўлдим. Хотинлардан бири ёнида бўйи етган қизи билан эди. Шу аёл уйига қизини сўраб совчиларнинг келиб-кетишидан чарчаганидан нолиб, ўзига “обрў” оларди. Ёнидаги қизи эса хижолатдан онасини чимчиларди.

...дошларимиз орасида ўзини ўнтанинг бириман, деб юрган бундай “кийим харидорлари” ҳозир кўпайиб бораётганини яшириб нима қилдик.

Момоларимиздан эшитганларимизга кўра, илгари йигитларнинг синглиси, опаси четда турсин, ҳаттоки, қишлоғидаги бегона қизнинг номига кимдир ёмон гап айтгудек бўлса, мушти тугилган. Маҳалласининг қизи шаънини ҳам оиласининг аёли шаъни каби ҳимоя қилишган.

Яна момолардан эшитишимизча, йигит ўзига қаллиқ, деб билган қизга бошқаларнинг соясини ҳам туширмаган.

Ҳозир эса бунинг мутлақо аксини кўрамиз. Келинликка номзод қизни аввал уйнинг катталари танлашади, кейин хола, амакилари қиз тўғрисида орқаваротдан маълумот тўплашади, сўнгра йигит тарафнинг яна аллакимидир бир бориб, қизнинг ташқи кўринишини кўриб, билиб келишади, энг охирида куёв бўлмиш қиз билан учрашувга чиқишга рози бўлади. Бунда ҳали қуда тарафнинг бу каби минг чиғириғидан ўтиб, йигит билан учрашувга зўрға етишган қиз куёв бўлмишга ёқмай қолиши ҳам мумкинлигини айтадиган бўлсак, бечора қизга қийин эмасми?!

Биласизми, яқинда бир йигитни уйлантириш баҳонасида етти-саккиз қизни овора қилишди. Бу ўринда “овора” сўзи камлик қилади, аслида шунча қизларнинг, унинг оила аъзоларининг инсоний туйғуларини топташди. Қаранг, кимдир қиз топади. Бу қиз йигитнинг ойисига ёқади, бувисининг худди кутганидек ва ҳоказо маъқуллашлар, ёзиб, бошқа бир қиз билан никоҳдан ўтди. Тўйдан сўнг эса эпчил қиз топувчилардан бири “Эсиз, шошиб қўйибмиз, анави куни бир қизни кўрдим”, дегани ҳам рост.

Бировнинг оқ ювиб, оқ тараб не машаққатда катта қилган фарзандини бир оила ўзи англаб-англамаган ҳолда ўртасарсон қилаётганини ҳеч ўйлаб кўришганмикан? Ёдингизда бўлса, машҳур бир кинода “Ана, дарахтни тепсангиз қиз ёғилади”, деган ибора айтилади. Дарахтни бир тепиб, олманинг яхшисини саралаш яхшидир, аммо гап инсон қалби тўғрисида бормоқда. Оила қуриш остонасида турган бир қизнинг кўнглида умид чироғини ёқиб, уни кўплашиб сўраб-суриштириб, сўнгра “Сен тўғри келмайсан”, деб “узр” сўраб кетиш, бизнингча, инсонийликка ҳам тўғри келмаса керак? Тўғри, буни ҳаёт дейдилар, қизлар сони кўпайиб, йигитларга танлаш имконияти туғилди. Аммо бунинг бошқача, яъни табиийроқ йўллари ҳам бор-ку.

Қиз бола кўча-кўйда тушиб қолган мунчоқ эмаски, уни кимдир хоҳласа олиб, хоҳламаса тепиб ўтиб кетадиган.

Илгари оналар “Қизимнинг ҳар тола сочига минг бир одам харидор”, “Тор қорнимга сиққаним, кенг уйимга сиғмайдими?” дея кўпнинг олдида кўкрак кериб, қизининг “баҳо”сини ошириб юрган бўлишса, ҳозир оналарнинг фикри бошқача. Эндигина қизи 15-16 ёшга чиққан она ҳам ҳозир “Вой, қизимнинг ёши ўтиб қолаяпти”, “Турмушга беролмай қолсам-а”, дея ваҳимага тушадиган бўлиб қолишган. Баъ...

Чунки бу гаплар рост эмасди. Ўйлаб қоласан, мақсад нима?

Яна одамлар орасида шундай тушунчалар ҳам борки, “қиз болага келган совчини қайтариш керак эмас”. Уларнинг онгида йигит ким, оиласи қандай, соғлиғи жойидами, булардан қатъи назар, куёвликка қабул қилавериш керак, муҳими шу қизни ёши ўтиб қолмай эрга бериб юборса бўлгани, бу ёғини пешонасидан кўраверади. Ахир бу хатти-ҳаракат қиз боланинг бахтини ўйлаш эмас, балки бурчни бажариб, елкадаги бир юкдан қутулиш, дегани эмасми? Қани энди шу йўл билан эрли бўлганлар онаси бағрини бахтга тўлдираётган бўлса.

Ана шундай ўй-фикрлар, тушунчалар гоҳида оилаларнинг бузилишига, ажралишлар сонининг кўпайишига, яна ҳам аниқроғи, бир қизнинг бахтсиз бўлишига сабабчи бўлмаяптимикан?

Ҳозир қизи бор хонадонга бир меҳмон келса кетаётиб, албатта, “Шу қизларга яхши жойлардан ато қилсин”, деб дуо қилишади. Баъзи оналар бу дуодан шу даражада баҳраманд бўладики, қўяверинг. Ахир бахтли-тахтли бўлсин, соғ-саломат юрсин, мартабаси баланд бўлсин, ўқимишли бўлсин сингари дуолар, яъни яхши ниятлар ҳам бор-ку?! Зеро, қиз фарзанд ҳам, ўғил фарзанд ҳам оила учун бирдек азиз. Ҳар иккиси ҳам, аввало, бахтли бўлишга, ўқиб, илм олиб мартабали бўлишга, соғу саломат юришга бирдек ҳақли. Шундай эмасми азиз газетхон?!

Орзугул РУСТАМОВА,
журналист.

“Омадсиз жентельменлар”

Улар барча айбни ароққа тўнкашди. Ароқ эса уларнинг ичига ўз-ўзидан кириб олмаганди...

Қишнинг сўнгги куни эди. Шу боисмикан, ҳамманинг юзида аллақандай қувонч, чексиз шодлик. Ахир, баҳор уйғониш палласи, яшнаш ва яшариш, янгиланиш айёми-да. Теварак-атроф гўзалликка бурканади. Баҳор эртанги ёруғ кунлардан ажиб қисса сўйлайди гўё... Шуҳратнинг эса кўнглига чироқ ёқса ёришмайди. “Чўнтагингда шамол ўйнаб турса, онадан қайта туғилганинг ҳам татимайди”, деб ўйлади у. Гўё унинг кўнгилхушлик учун етарлича маблағга эга эмаслигига бошқалар айбдордек ён-атрофига ғазаб билан боқди.

Қалбидаги ҳаётдан норозилик ҳисси мияларини пармалаб юборгудек бўларди. Кўнгли ароқ тусади. Чўнтакларини титкилаб кўрса, ҳар қалай, бир-икки сўми бор экан. Бир оз хотиржам тортиб, ароқ сотиладиган жойни қидириб кетди.

Бу пайтда соат саккизлар эди. Қўйлиқ массивидаги озиқ-овқат бозори атрофида кафе борлигини тахмин қилиб, шу ерга йўл олди. Етиб боргач, эллик грамм ароқ сотиб олиб, бир нафасда ичиб юборди. Аммо бунга нафси қонмаган Шуҳратнинг яна асаблари ўйнай бошлади. Беихтиёр чор-атрофга разм солди. Пештахта қаршисида тик турганча ёлғиз ўзи ароқ ичаётган йигит эътиборини тортди. Недандир умидвор бўлганча унинг ёнига борди.

–Салом, – деди Шуҳрат нотаниш йигитга.

–Салом, – алик олди йигит. –Кел, бирга ичамиз.

Бу таклиф айни муддао эди. Бироқ, чўнтакнинг қуруқлиги ёдига тушган Шуҳрат бўшашиб қолди.

–Жон дердим-у... пулим йўқ-да, – деди у тортиниброқ.

–Бе... шуям муаммоми? – нотаниш ҳамсуҳбати бепарво қўл силтади. – Сени ўзим меҳмон қиламан.

“Кўр кўрни қоронғида топади”, деганлари рост экан. Андрей (нотаниш йигитнинг исми шундай эди) ҳам Шуҳрат каби пулсизликдан қийналаётгани, гиёҳвандлиги, бироқ “дори” учун пул топилмаётганидан шикоят қилди. Бу орада улар бир неча қадаҳни бўшатишга улгуришди. Суҳбатдошингнинг дарди дунёси сеникидек бўлса, бир-бирингни тезроқ тушунасан, чоғи. Қарангки, иккиси ҳам бир зумда ўзларининг бу аҳволда эканликларига бошқалар айбдор, деган хулосага келишди.

–Бойлар ялло қилиб юрсин-у, биз ўзимиз истаганча кўнгилхушлик қилолмайликми? – жаҳлдан бўғриққанча пештахтани муштлади Шуҳрат.

–Эй, оғайни, буни ҳаёт дейдилар... – ўзининг унча-мунча кўча кўриб қўйганини билдириб қўйгиси келди Андрейнинг. –Чидамай нимаям қилардинг?!

–Тунаш керак. Босиш керак. Қўрқитибми, ўлдирибми бўлсаям, пулини олиш керак. Қарабсанки, ишлар “беш”, чўнтак тўла пул, ҳаётинг во...

Гапни бир жойга қўйган “азамат”лар шер қиёфасида кафедан чиқишди. Сўнг яқин ўртадаги хўжалик магазинидан тиғи ўткир ошхона пичоғини харид қилишди. Уларнинг нияти кўча-кўйда ёлғиз юрган бирон кимсани тунаш эди. Бироқ, негадир шу куни кўчада одам кўп, “иш”ни амалга ошириш учун мутлақо имкон йўқ эди. “Қўйлиқ-4” массивидаги тураржой иморатлари олдидан ўтиб боришаркан, Андрей Шуҳратнинг биқинига туртиб деди:

–Менга қара, балки бирор хонадонни тунармиз. Бу, ҳар қалай, кўчада пичоқ кўтариб юришдан кўра хавфсизроқ.

–Яхши фикр, – ўйламай жавоб қайтарди Шуҳрат.

Иш пишгандек эди. Қўлқоп сотиб олингач, талончилар шу массивдаги 49-уй олдида тўхташди. Сўнг дуч келган йўлакка ўзларини уришди. Биринчи қаватдаги эшиклардан бирини тақиллатишди. Кўп ўтмай, 12-13 яшар атрофидаги болакай эшикни очди. Уни туртиб-суртиб ичкарига киришгач, Шуҳрат дарҳол курткаси ичига солиб олган пичоқни чиқарди.

Бу пайтда кечки овқатни еб бўлган уй эгаси дўстлари билан суҳбатлашиб келиш учун кўчага чиқиб кетган, бека эса болаларини ухлатиш билан овора эди. Эшикнинг зарб билан тақиллаганидан хавотир олиб, эмизикли боласини кўтарганча йўлакка чиққан аёл пичоқ билан таҳдид қилаётган икки босқинчини кўриб, бир зум ўзини йўқотиб қўйди. Аммо, жон ширин, тезда ўзини қўлга олиб, уй ичкарисига беркинди ва эшикни ортидан ёпиб, бор овозда ёрдам сўраб қичқира кетди. Бола ҳам қўшни хонага қочиб кириб, эшикни тамбалаб олди. Ола-ғовур, бақир-чақирдан қўрқиб кетган босқинчилар апил-тапил жуфтакни ростлашди.

“Бузоқнинг югургани сомонхонагача”. Улар қўлга олинди. Суд олдида жавоб берар экан, айбни ароққа тўнкашди. Осон йўл орқали бойлик орттириш, ҳаётини ўйин-кулги билан ўтказишни кўзлаган Қулбоев Шуҳрат Қулмаматович ҳамда Белов Андрей Владимирович Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг 164-моддаси 3-қисмига биноан айбдор, деб топилиб, узоқ муддатга озодликдан маҳрум қилиндилар.

Шерзод ЛУТФУЛЛАЕВ,
Тошкент шаҳар Миробод тумани прокуратураси терговчиси.

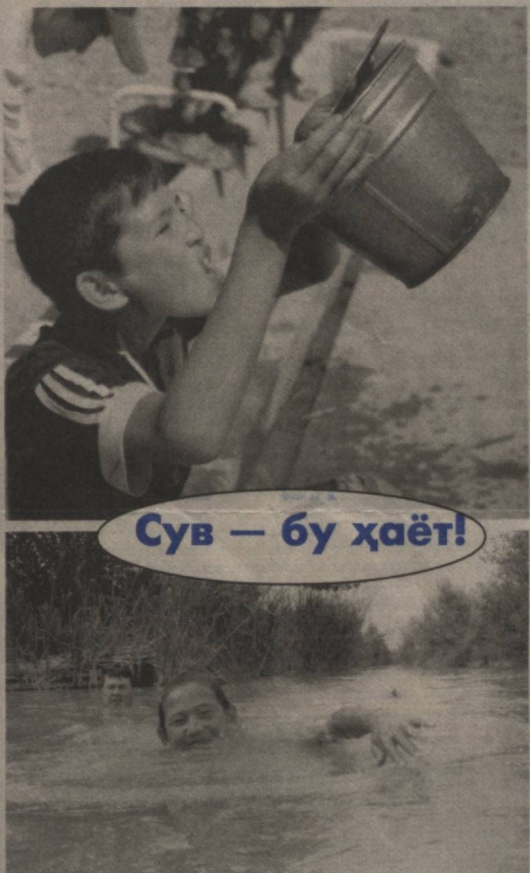

Б.АКРАМОВ олган сурат-лавҳа.

ФУТБОЛ

“Пахтакор” — биринчи давра ғолиби

Футбол бўйича Ўзбекистон XVI миллий чемпионатининг олий лигасида биринчи давра баҳслари поёнига етди. Биринчи давранинг сўнгги – 15-тур ўйинларида бир қатор кутилмаган натижалар қайд этилди.

Совринли ўринлар учун кураш олиб бораётган “Қурувчи” ва “Нефтчи” клублари ўртасидаги ўзаро баҳсда икки жамоа вакиллари қанча ҳаракат қилишмасин, уларга гол киритиш насиб қилмади. Кескин ва муросасиз курашлар остида ўтган учрашув 0:0 ҳисобида якунланди.

Бу дуранг натижа “Пахтакор” учун ажойиб туҳфа бўлди. “Локомотив”га қарши тўп сурган “пахтакор”чилар йирик ҳисобда ғалаба қозонишиб, турнир жадвалидаги мавқеларини мустаҳкамлаб олишди. Жамоага навбатдаги уч очкони келтирган голларни Александр Гейнрих, Ринат Байрамов, Шаҳбоз Эркинов ва Сервер Жепаров “Локомотив” дарвозасига киритишди.

Етакчи клублардан – “Қизилқум”, “Машъал” ва “Андижон” ҳам мазкур турда ўз мухлислари ҳафсаласини пир қилди.

Мавсумни кўтаринки кайфиятда ўтказаётган зарафшонликлар кутилмаганда ўз майдонида Ғузорнинг “Шўртан” жамоасига 1:2 ҳисобида имкониятни бой берган бўлса, “Самарқанд-Динамо” меҳмони бўлган “Машъал” футболчилари ҳам худди шу ҳисобда мағлубият аламини тотишди.

Қаршида кечган “Насаф” ва “Андижон” ўртасидаги учрашув эса ҳақиқий голлар шоусига айланиб кетди. Учрашувда дарвозаларга саккизта тўп киритилган бўлса-да, ғалаба ҳеч қайси жамоага насиб этмади – 4:4.

Турнинг қолган учрашувларида қайд қилинган натижалар билан танишинг: “Бухоро” – “Металлург” 2:1, “Навбаҳор” – “Трактор” 2:0, “Тўпаланг” – “Вобкент” 0:0.

Турнир жадвалида 41 очко жамғарган “Пахтакор” жамоаси якка пешқадам бўлиб олди. “Локомотив” ва “Металлург” клублари агар вазиятни вақтида тўғри баҳолашмаса, олий лига билан хайрлашишлари мумкин. Тўпурарлар рўйхатида рақиблар дарвозасини ўн беш маротаба аниқ нишонга олган Акмал Холматов (“Нефтчи”) етакчилик қилмоқда.

ГИМНАСТИКА

София (Болгария) шаҳрида трамплин бўйича Жаҳон Кубоги мусобақасининг тўртинчи босқичи бўлиб ўтди.

Ҳамюртларимиз бўш келишмади

Унда ҳамюртларимиз Екатерина Хилько ҳамда Анна

Савкина (батутда синхрон сакраш) учинчи ўринга сазовор бўлишиб, бронза медаль билан тақдирланишди.

Энди улар Бельгиянинг Остенд шаҳрида ўтказиладиган Жаҳон Кубогининг бешинчи босқичида юртимиз спорти шарафини ҳимоя қилишади.

ЮНОН-РУМ КУРАШИ

Улар Ўзбекистон чемпионлари

Пойтахтимизда юнон-рум кураши бўйича Ўзбекистон чемпионати бўлиб ўтди.

Муросасиз ва кескин курашлар остида кечган беллашувлар якунида ўз вазн тоифаларида рақибларидан кўра маҳоратлироқ ҳаракат қилишган пойтахтлик полвонлар – Хуршид Тўхтаев, Абдумалик Алиев, Бобур Қурбонов, Суҳбат Ҳожиев, бухоролик Тоймурод Турдиев, навоийлик Элдор Ҳафизов, самарқандлик Рустам Синдаров олтин медаллар билан тақдирланишди.

Чемпионатда юздан зиёд энг кучли курашчи гиламга чиқди. Совриндорлар жорий йилнинг июль ойида Украинанинг Мариуполь шаҳрида ташкил этиладиган анъанавий халқаро турнирда ўз кучларини синаб кўришади.

Тошкентдан Штутгартга йўлланма

Спорт гимнастикаси бўйича Республика олимпия захиралари коллежи кубоги учун ўтказилган очиқ турнирда 56,15 балл тўплаган Луиза Галиулина шоҳсупанинг энг юқори поғонасига кўтарилиб, олтин медаль билан тақдирланди.

Иккинчи ва учинчи ўринларни Эмрина Абдувалиева ҳамда Любовь Гнусекова банд этишди. Энди бу уч спортчимиз Германиянинг Штутгарт шаҳрида ўтадиган Жаҳон чемпионатида юртимиз шарафини ҳимоя қилишади.

Фазлиддин АБИЛОВ

Тошкент шаҳар Яккасарой туманидан рўйхатга олинган “ARSI BRILIANT” (ОКПО бўйича код 21257358, ИНН 206614174) хусусий корхонаси “ARSI BRILIANT” масъулияти чекланган жамиятига ўзгартирилади. Даъволар қуйидаги телефонда қабул қилинади: 336-44-40.

Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2007 йил 18 ва 23 майдаги 10-0719/5191 ва 10-0716/4263-сонли ишлар бўйича қабул қилинган ҳал қилув қарорлари ижросини таъминлаш мақсадида “QAMXAR” МЧЖ томонидан “Столичная” ҳамда “Московская” савдо белгиси остида ишлаб чиқарилаётган спиртли ичимликларнинг ишлаб чиқарилиши тўхтатилганлиги маълум қилинади.

Тошкентдаги “QAMXAR” масъулияти чекланган жамияти таъсисчиларининг 2007 йил 22 июндаги № 5 сонли мажлис баённомасига асосан 2007 йил 1 июлдан ўзининг Низом жамғармасини 168 254 667 сўмдан 152 172 191 сўмга камайтирганини маълум қилади. Даъволар эълон чоп этилган кундан бошлаб бир ой мобайнида “QAMXAR” МЧЖ манзилида қабул қилинади.

ЧФ “YUSUPOV BEKZOD AZAMATOVICH” Мирзо Улугбекского района г.Ташкента преобразуются в ЧП “YUSUPOV BEKZOD AZAMATOVICH”. Претензии принимаются по тел.: 162-62-49, 154-48-54.

Утерянная круглая печать, выданный на ЧП "Махмудов Равшан Якубович" Чиназского района Ташкентской обл., считать недействительным.

Бош муҳаррир Чори ЛАТИПОВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:
Саид АҲМАД, Ўктам БАРНОЕВ, Ағитай АДИЛОВ, Ўткир РАҲМАТ, Ҳабиб ТЕМИРОВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Суннат САЙДАЛИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Фахриддин КАЛОНОВ (Масъул котиб), Комилжон МАМАЖОНОВ

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Агросаноат комплекси таркибидаги ҳамда шу тармоққа дахлдор вазирликлар ва идоралар

ТЕЛЕФОНЛАР:
Қабулхона - 136-58-83, Хатлар ва жамоатчилик билан алоқалар бўлими – 136-56-25, Котибият - 133-95-17, Реклама ва эълонлар - 133-44-43, 136-54-44, 133-28-04. Факс - 133-44-43, 133-09-93.

ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ:
Қорақалпоғистон Республикаси – 8-361-58-512-17, 22-35-753; Андижон – 8-374-22-234-08; Бухоро – 8-365-22-644-61; Жиззах – 8-372-22-606-34; Навоий – 8-436-22-60-525; Наманган - 8 – 369-41-234-23; Фарғона – 8-373-61-221-97; Самарқанд – 8-366-2-33-70-57; Сурхондарё – 8-376-46-526-61; Сирдарё – 8-367-37-23-813; Тошкент – 8-371-136-56-21; Хоразм – 8-362-22-623-50; Қашқадарё – 8-375-22-765-42.

Реклама ва эълонлар матни учун буюртмачи жавобгар
Ⓣ -тижорат мақола

МАНЗИЛИМИЗ:
700083, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 2006 йил 6 декабрда № 0020 - рақам билан рўйхатдан ўтказилган.

Газета сешанба, пайшанба (“Ҳаёт”-илова), жума кунлари чиқади.

Буюртма Г-517 , ҳажми 2 босма табоқ.

Офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2.

Босишга топшириш вақти: 21.00
Босишга топширилди: 22.00
Адади - 17910

Газета таҳририятнинг ўзида компьютерда терилди ва саҳифаланди.

“Шарқ” нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди. Манзили: “Буюк Турон” кўчаси, 41-уй.

1 2 3 4 5

E-mail: kishlokhayoti@mail.ru